

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ ПОСЛУГ

Матвієнко К.О., гр. МЕ-27м

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **С.В. Тютюнникова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

В Україні в останні роки активізувалася робота, пов'язана з ресторанним бізнесом. Зростання української галузі громадського харчування тісно пов'язане з економічним зростанням, реальними доходами населення.

Останнім часом фахівці відзначають тенденцію до зниження числа ресторанів і їдалень, та зростання кафе й закусочних. Оскільки сегмент елітних концептуальних ресторанів перенасичений, найбільш перспективна ніша – заклади різних типів середньої та нижче середньої цінової категорії. Важливо відзначити, що на організований бізнес в галузі швидкого харчування (мережі) припадає незначна частка ринку (хоча на ринку вже діють близько 20 мереж, які мають в загальній складності близько 200 ресторанів), в той час як приватні кіоски, багато з яких ще навіть не мають державної реєстрації, домінують на ринку.

У розвинених країнах одним із найбільш практичних способів збільшення продажів і частки ринку ресторанних послуг є франчайзинг. Наприклад, прогнозується, що в середньостроковій перспективі в Сполучених Штатах, які є найбільшим у світі експортером франчайзингових послуг, на ресторани швидкого обслуговування, що працюють за франчайзинговою схемою, буде припадати до 50% всього обсягу роздрібних продажів у країні. Крім того, бізнес в галузі швидкого харчування складає найбільшу частку (18%) загального обороту американських франчайзі. Середня прибутковість інвестицій усіх франчайзі в розвинених країнах за значний період часу оцінюється на рівні 25%, що є дуже високим показником. Тому очікується, що кількість франчайзі в Європі буде зростати щорічно на 10...15%. Слід зазначити, що до цих пір відсоток банкрутств франчайзі був досить низьким і за останні п'ять років склав 8% від загальної кількості франчайзі в Європі.

В Україні через нестабільність економічного розвитку франчайзинг ще не отримав такого визнання, яке він має на Заході. Додатковою перешкодою для розвитку франчайзингу в Україні є недостатнє визнання прав інтелектуальної власності, що послаблює її імідж на міжнародному рівні.

ВПЛИВ ЧИННИКІВ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН СУБ'ЄКТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Мороховська Н.В., гр. МЕ-27м

Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **С.В. Тютюнникова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

На процес формування, розвитку та стабілізації підприємництва впливає велика кількість різноманітних чинників. При цьому погіршення фінансового стану суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності, як правило, є наслідком спільної дії внутрішніх і зовнішніх чинників. За даними країн з ринковою економікою, банкрутство суб'єктів господарювання пов'язано на 2/3 із внутрішніми і на 1/3 – зі зовнішніми чинниками впливу. Для України ж нині характерна зворотна залежність.

Зовнішні чинники – це компоненти середовища, в якому функціонує підприємство. Вони поділяються на базові та доповнюючі. До основних базових чинників можна віднести наявність законів, якими держава регулює діяльність підприємств, доступність основних компонентів для організації підприємницької діяльності (кошти, приміщення, обладнання, сировина, матеріали тощо), співвідношення фіскальної та економічної функцій податків, яке б давало змогу здійснювати розширене відтворення виробничого процесу, загальна економічна стабільність у державі тощо.

Доповнюючими чинниками є наявність державної підтримки підприємств, інфраструктура, яка сприяє їх розвитку, процедура реєстрації суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності тощо.

З точки зору впливу на фінансовий стан підприємства-суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності у загальній системі фінансового менеджменту визначальними внутрішніми чинниками є галузева приналежність суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності; структура виробництва продукції чи послуг, які відпускаються підприємством, її частка у загальному платоспроможному попиті; величина й структура витрат, їх динаміка порівняно з грошовими доходами; склад майна і фінансових ресурсів, включаючи запаси й резерви, їх склад і структура.

Отже, ступінь інтегрального впливу наведених чинників на фінансовий стан підприємства залежить не лише від впливу чинників та співвідношення між ними, а й від управлінських дій щодо забезпечення стійкого фінансового стану.